

Statens vegvesen

Nasjonal gåstrategi

Guro Berge
Vegdirektoratet

Å gå

Gåing ~~Gänge~~

Gående

Fotgjengere

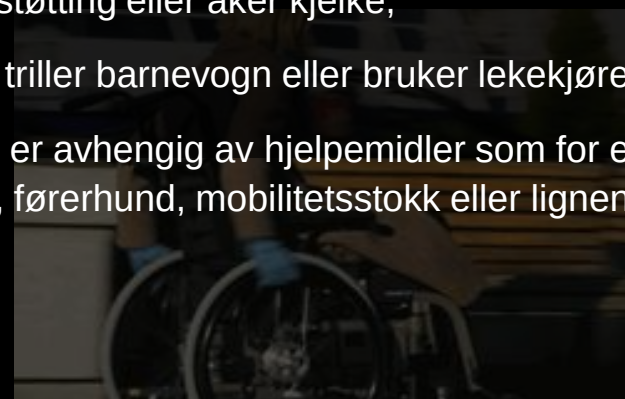
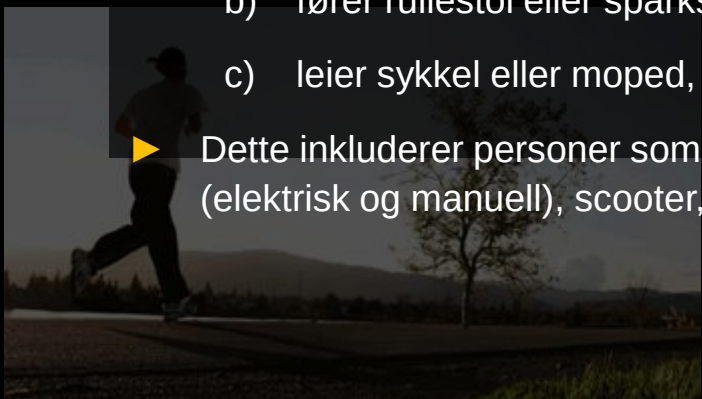
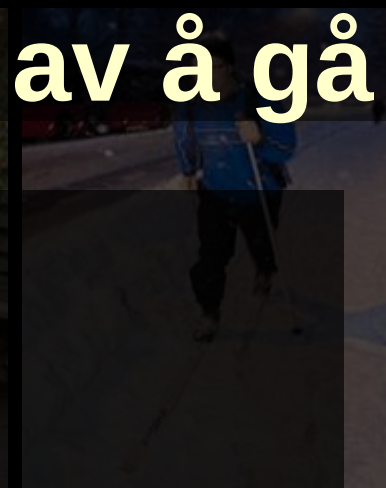
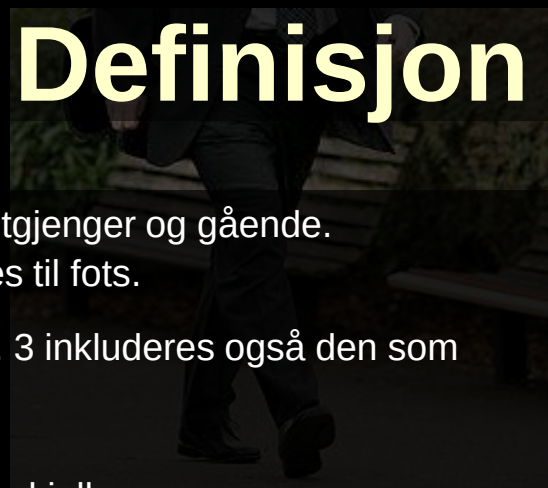
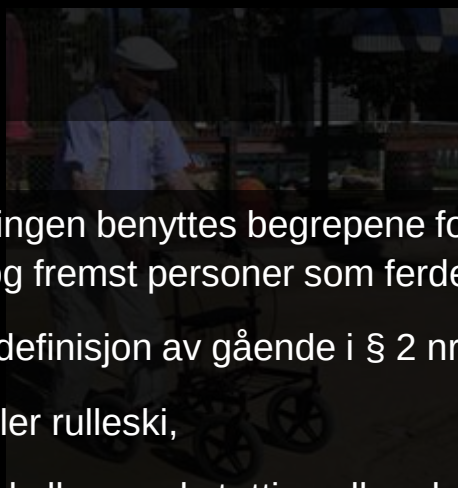
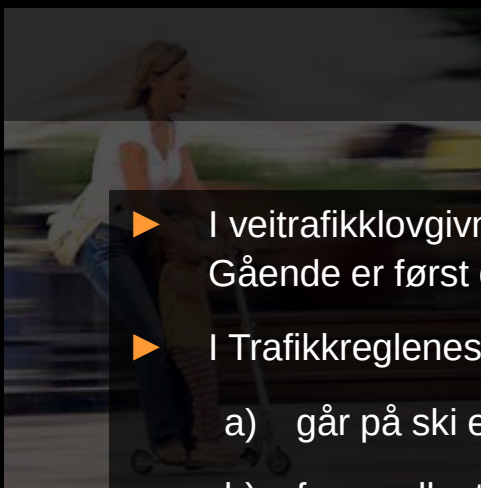

Fotgjengeraktiviteter

Definisjon av å gå

- ▶ I veitrafikklovgivningen benyttes begrepene fotgjenger og gående. Gående er først og fremst personer som ferdes til fots.
- ▶ I Trafikkreglenes definisjon av gående i § 2 nr. 3 inkluderes også den som
 - a) går på ski eller rulleski,
 - b) fører rullestol eller sparkstøtting eller aker kjelke,
 - c) leier sykkel eller moped, triller barnevogn eller bruker lekekjøretøy.
- ▶ Dette inkluderer personer som er avhengig av hjelpemidler som for eksempel rullator, rullestol (elektrisk og manuell), scooter, førerhund, mobilitetsstokk eller lignende

A group of young people are walking on a city sidewalk. In the foreground, a young man with blonde hair and glasses wears a black t-shirt and camouflage pants. Next to him, another young man with blonde hair and sunglasses wears a black t-shirt with colorful graphics and blue jeans. A woman with long dark hair, wearing a blue long-sleeved shirt and dark pants, is walking away from the camera. To her right, a young man in a yellow t-shirt and grey pants is walking. On the far right, a young man in a green t-shirt with a logo and dark pants is walking. The background shows a city street with buildings, a bus, and other pedestrians.

Hovedmål

- ⇒ Det skal være attraktivt å gå for alle
- ⇒ Flere skal gå mer

Hvorfor er det så viktig
at det skal være attraktivt å gå for alle
og at flere skal gå?

Tørke
Flom
Ras

Å gå slipper ikke ut klimagasser

Vi vil at jordkloden skal være et godt sted å være

Svevestøv
Støy
Trafikkulykker
Dominerende trafikk

Gående bidrar til mer levende byer og trygge nærmiljø

Vi vil ha mer trivsel i nærmiljøet og mer attraktive byer

Kan ikke bygge oss ut
av trafikkproblemer
Ivareta vegkapitalen

Anlegg for gående billigere og tar mindre plass

Vi vil ikke fylle opp gater og veger til randen med trafikk

Omsetning
Attraktive kontorlokaler
Attraktive boliger

Der det er gående er det attraktivt å ha næring

Vi vil ha hyggelige og trygge handelsområder å gjøre våre innkjøp i

Manglende mulighet
for deltakelse
Ensomhet
Sosial eksklusjon

Å legge til rette for gåing bidrar til et inkluderende samfunn

Vi vil at alle skal ha et godt liv – selv uten bil

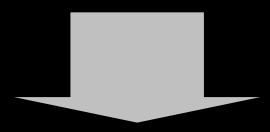
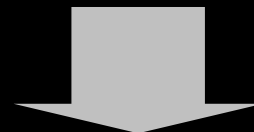
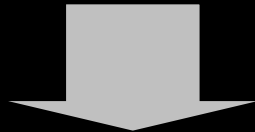
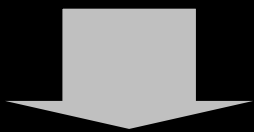

inaktivitet
overvekt
sykdommer

Å gå er sundt

Vi vil være sunne og friske

Klare mål for sektoren formulert i ulike offentlige dokumenter

Vri reisemønsteret i de store byområdene
fra bil til miljøvennlige transportformer
som kollektivtransport, sykkel og gange.

A photograph of a busy outdoor market street, likely in a European city. In the foreground, a man in a blue polo shirt and light-colored trousers is walking away from the camera. To his right, a woman in a black top and a patterned skirt is also walking away. Further down the street, many other people are walking in both directions. On the left side of the street, there are market stalls with large white umbrellas and various goods, including flowers. The background shows buildings and trees, suggesting an urban setting. The overall atmosphere is lively and bustling.

GÅ FOR LIVET

LIVSKVALITET

LIVVIDDEN

FOLKELIV

LIVSLENGDE

LIVSGLEDE

GATELIV

JORDAS LIV

LIV OG RØRE

NÆRINGSLIV

Fokus

- ▶ Hverdagsgåing
- ▶ Gange knyttet til kollektivtrafikk
- ▶ Byer, tettsteder og nærmiljø der folk bor

Opparbeidet en felles kunnskapsplattform

- ▶ Seminarer, diskusjoner og workshops
- ▶ Innlegg og forelesninger på utvalgte tema
- ▶ Skrevet arbeidsdokumenter på utvalgte tema
 - ▶ Lover og regler som styrer planlegging og utforming av infrastruktur
 - ▶ Stedskvalitet
 - ▶ Veg- og gateutforming
 - ▶ Barn og transport
 - ▶ Helse
 - ▶ Kampanjer
 - ▶ Reisevaner

Viktige prinsipper for løsninger

- ▶ **Universell utforming**

- ▶ **Nullvisjonen**

Befolkningens reiser til fots

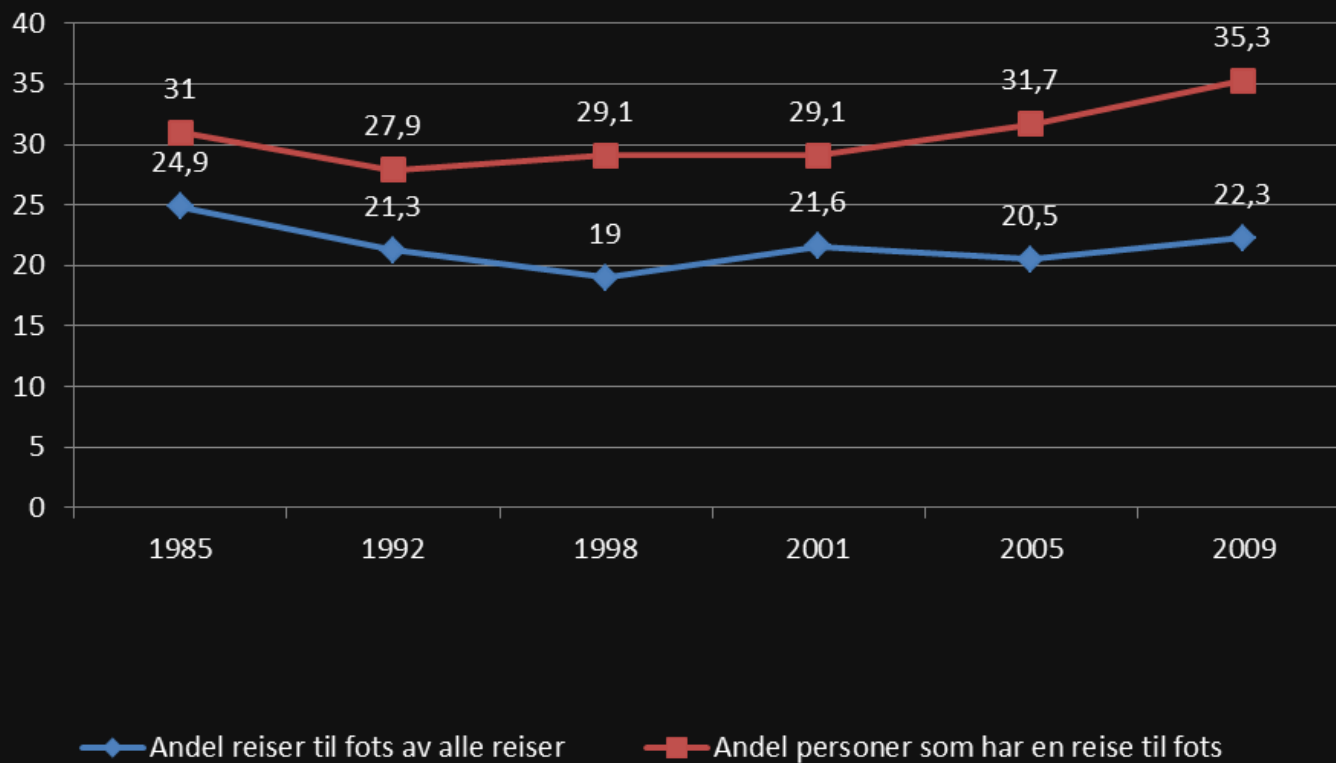
Transportmiddelfordeling – Andel av alle reiser Prosent

Transportmiddel	2009
Til fots	22
Sykkel	4
Kollektiv	10
Bilfører	52
Bilpassasjer	11
MC/Annet	1
Sum	100

Transportmiddelfordeling – Andel av alle reiser Prosent Utvikling

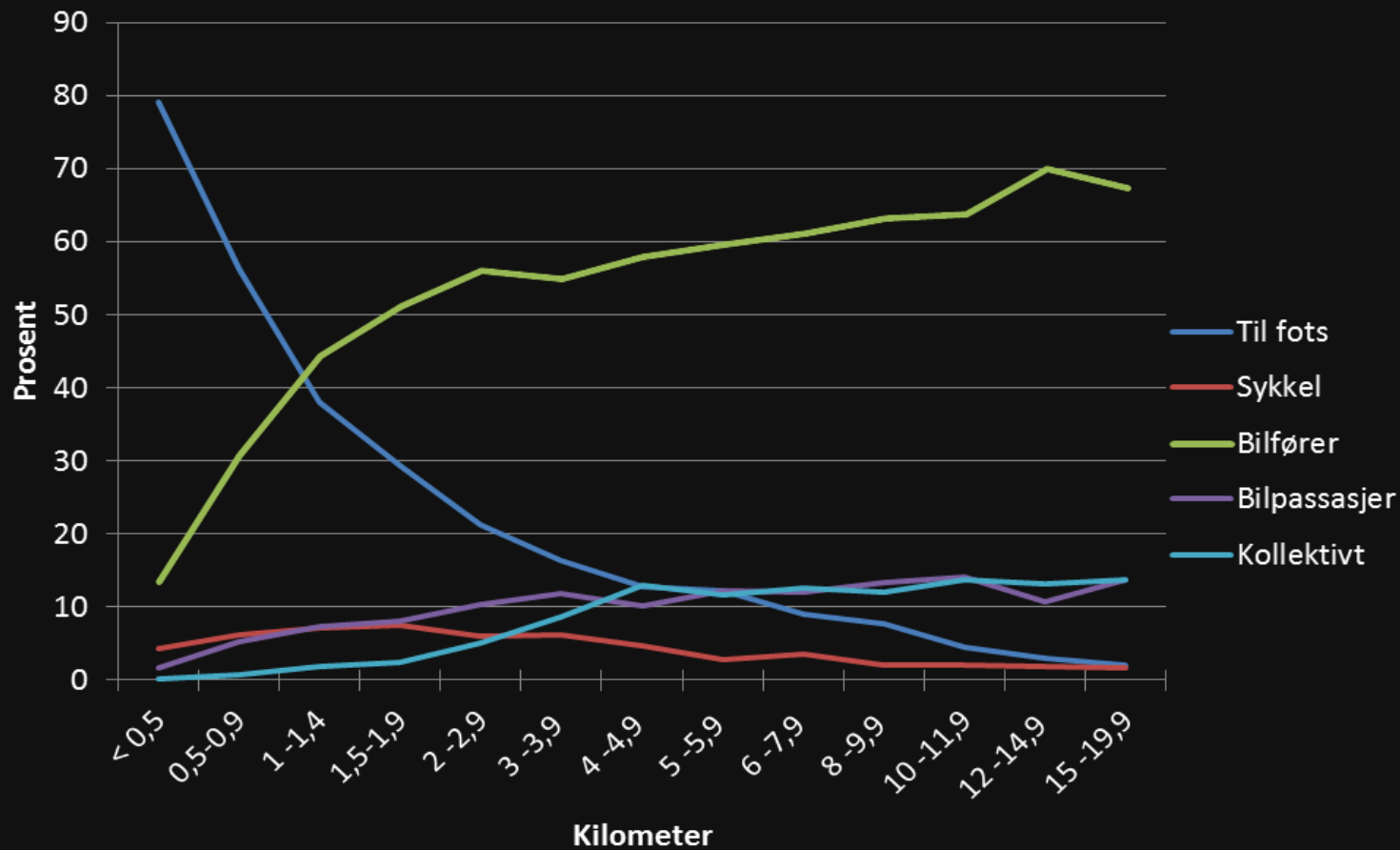
Transportmiddel	1992	1998	2001	2005	2009
Til fots	21	19	22	20	22
Sykkel	7	6	4	5	4
Kollektiv	8	9	9	8	10
Bilfører	50	53	52	54	52
Bilpassasjer	13	11	12	12	11
MC/Annet	1	1	1	1	1
Sum	100	100	100	100	100

Utviklingen i reise til fots - Prosent

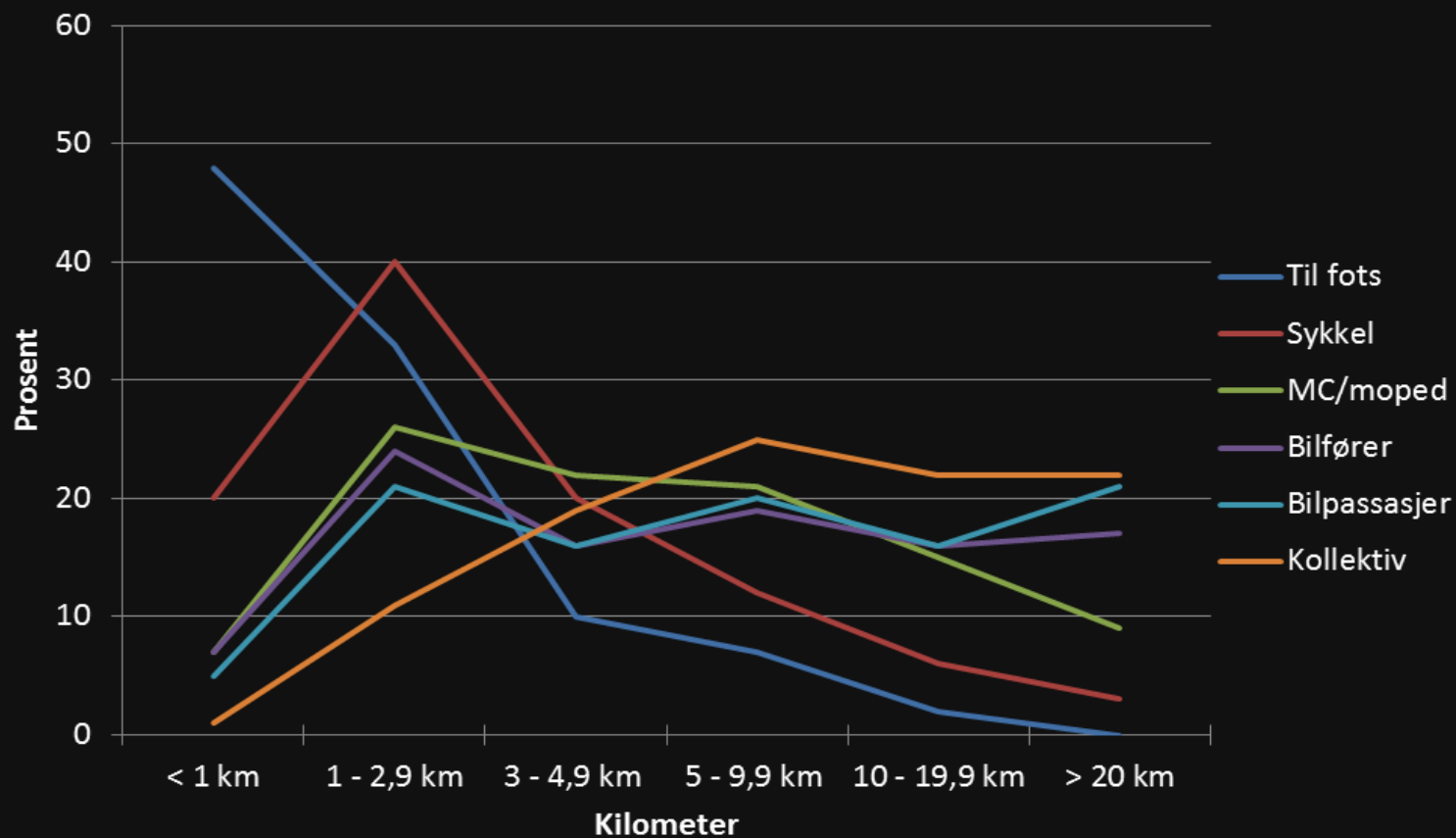
Reiselengder

Andel som går, sykler og kjører bil på ulike reiselengder. Prosent

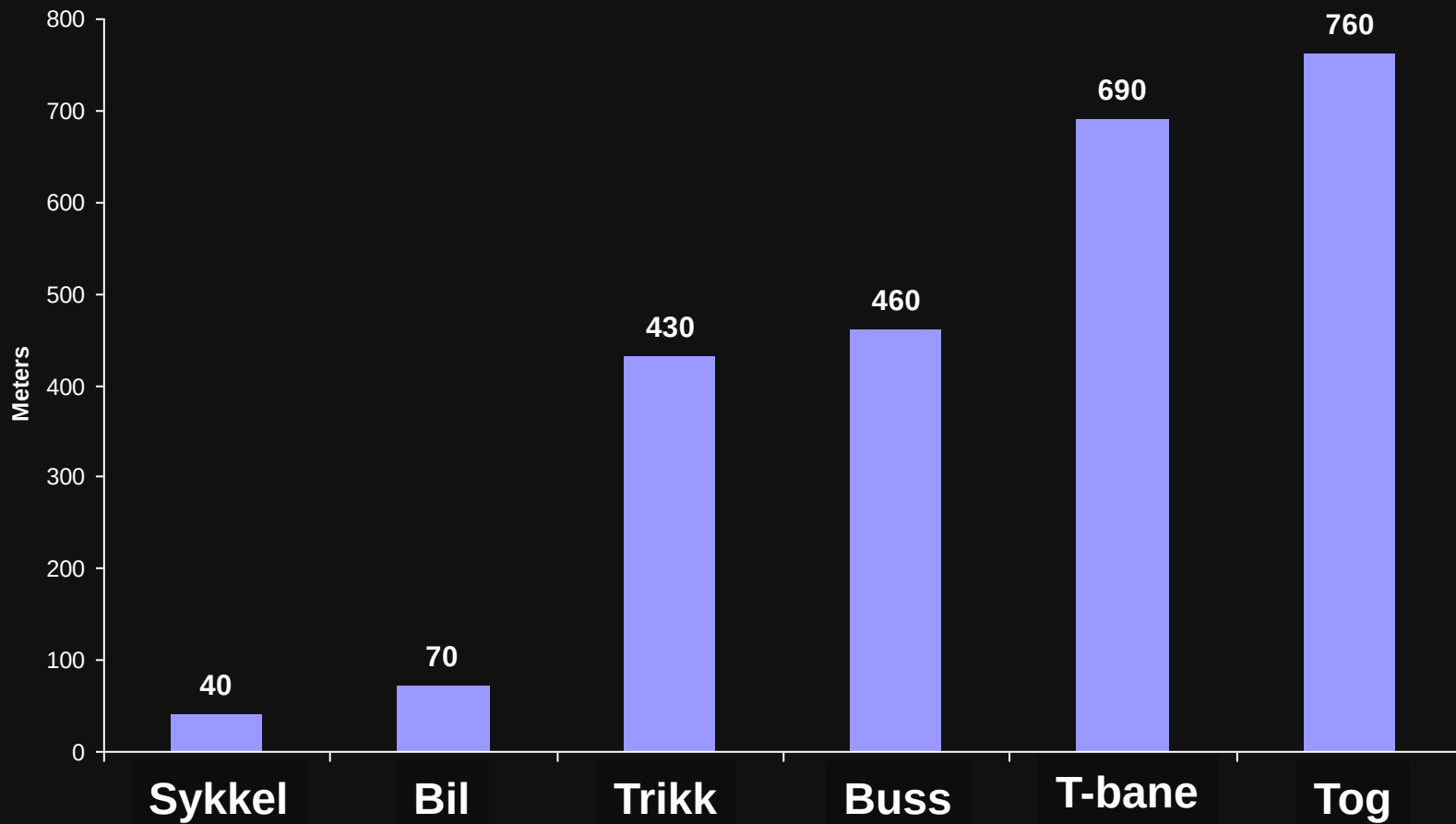

Reiselengder

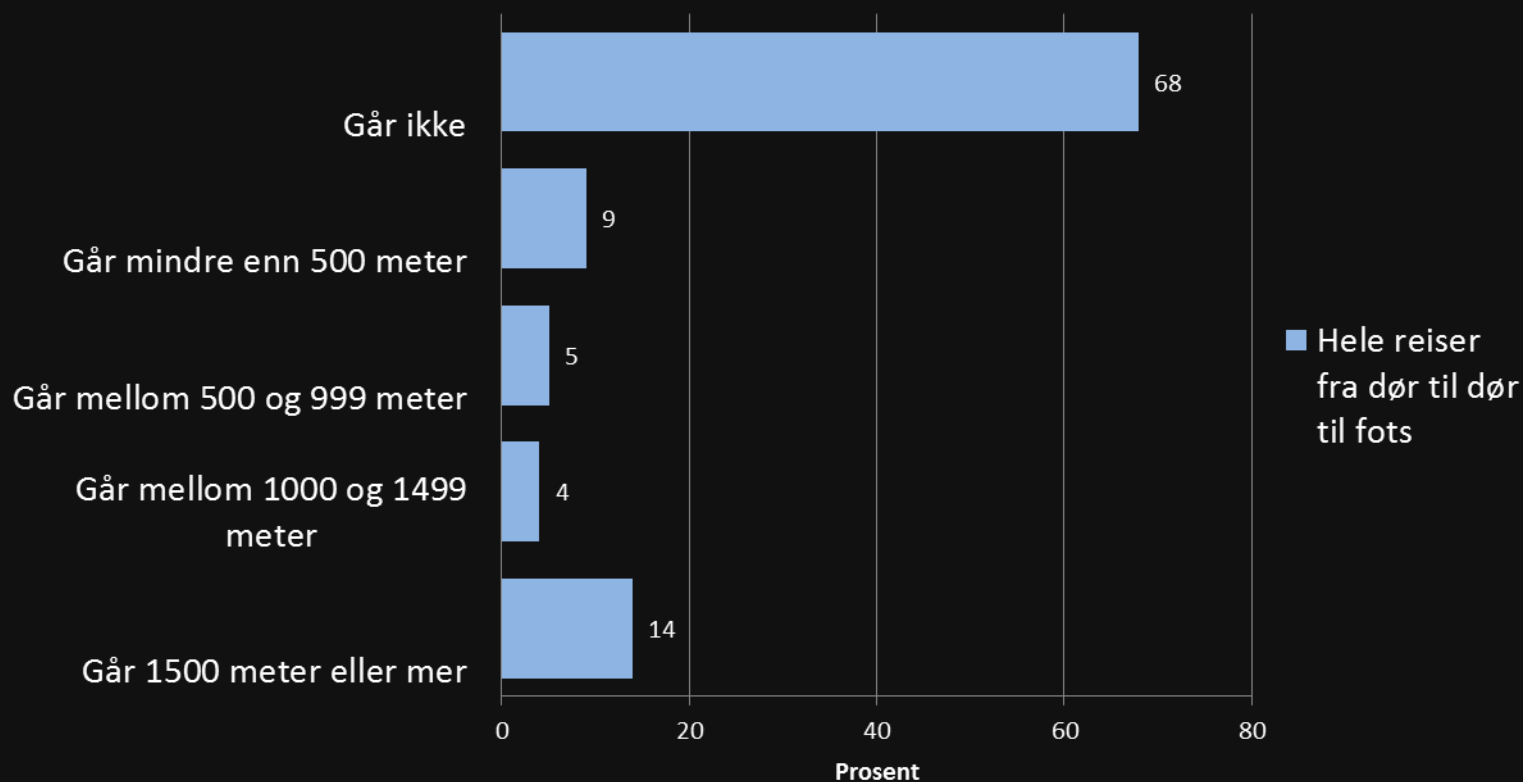
Fordelingen av ulike reiselengder for forskjellige transportmidler – Prosent.

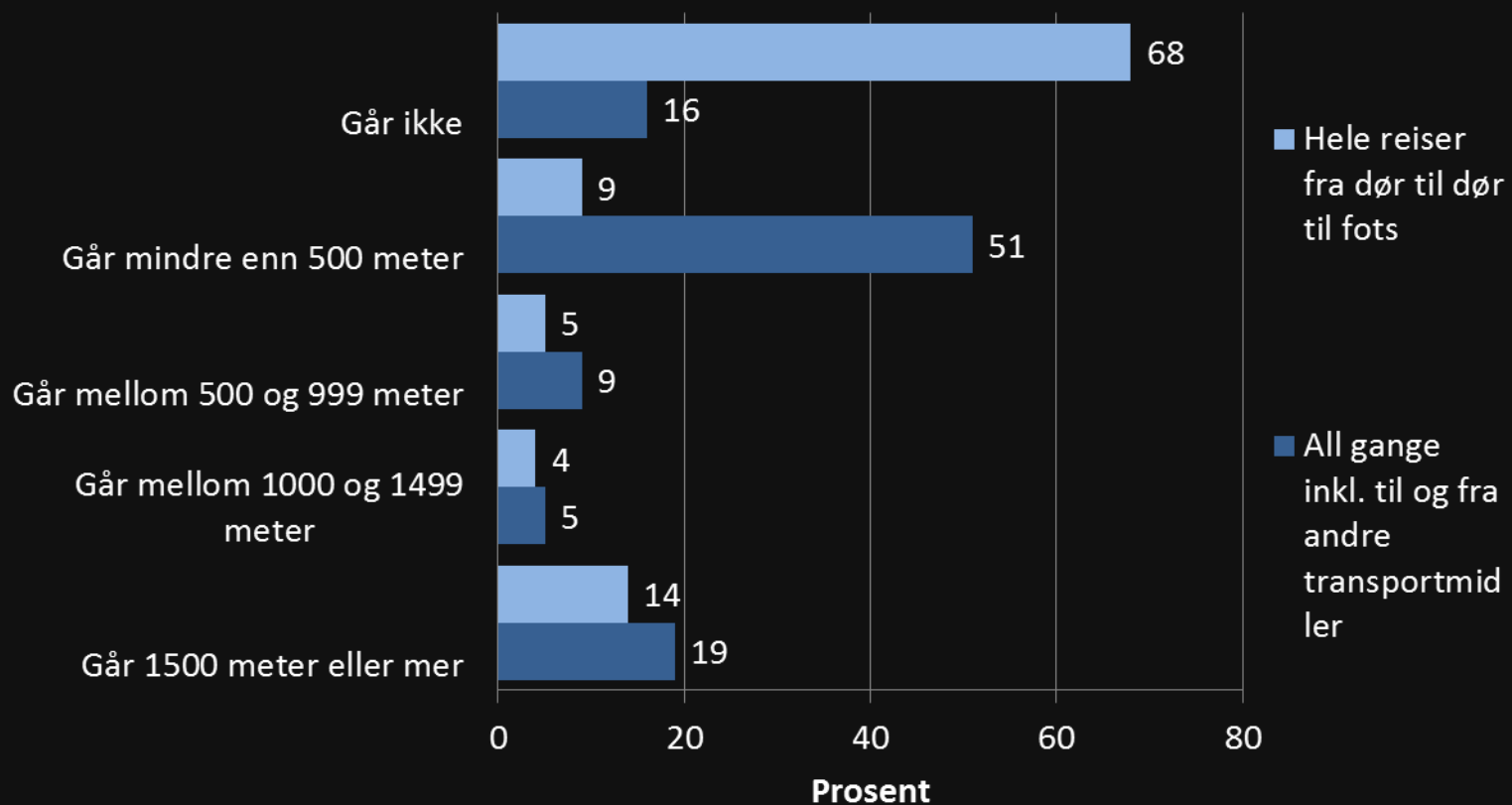
Gjennomsnittlig ganglengde i forbindelse med ulike transportmidler Meter

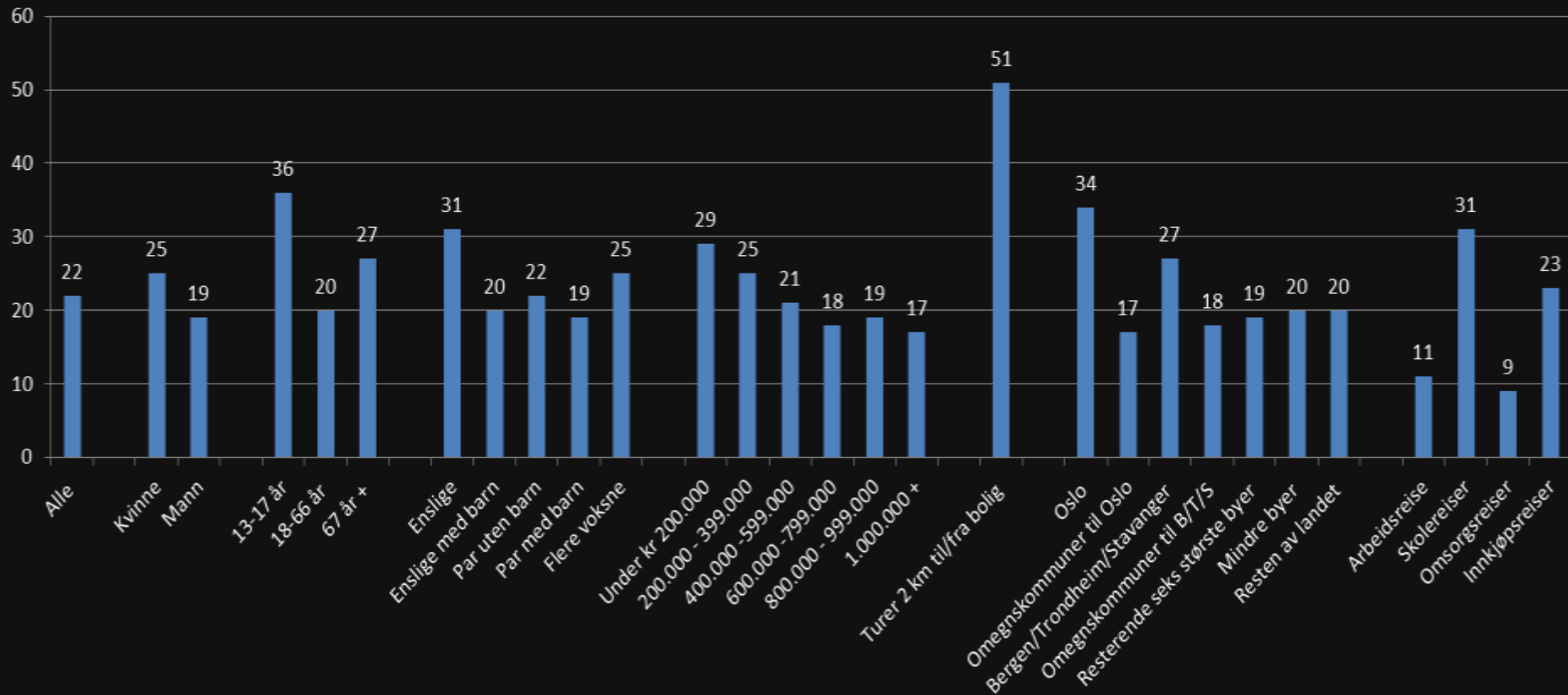
Hvor mange går og hvor langt?

Hvor mange går og hvor langt?

Andel hele reiser til fots

Fotgjengerulykker

- ▶ Utgjør i dag om lag 12 prosent av ulykkene med dødelig utgang i vegtrafikken
- ▶ I perioden 2006-2010 ble totalt 136 fotgjengere drept og 493 hardt skadd.
- ▶ De fleste ulykkene skjer når fotgjengere krysser eller oppholder seg i kjørebanelen.
- ▶ Dødsrisikoen pr km til fots er 5 – 6 ganger høyere enn blant bilførere

Fallulykker

- ▶ For eldre over 65 år skjer 77 prosent av fallulykkene i vinterhalvåret, fra oktober til mars.
- ▶ Hovedårsakene er glatte veier og fortau og mangelfull snørydding eller strøing av gangarealene .
- ▶ Andelen fotgjengere som ble skadd på snø- eller isdekket underlag er anslått til mellom 35 og 45 prosent av alle skadde fotgjengere per år.

Resultatmål og oppfølging

- ▶ **Andel fotgjengerulykker må ned**
- ▶ **Andel personer som gjennomfører en hel reise til fots skal opp**
Arbeidsgruppa foreslår: 35,5% → 50 %
- ▶ **Andel hele reiser til fots skal opp**
Arbeidsgruppa foreslår: 22% → 28%
- ▶ **Andel personer som ikke går skal ned**
Arbeidsgruppa foreslår: 16 % → <10%
- ▶ **Andel personer som går 1500 meter eller mer skal opp**
Arbeidsgruppa foreslår: 19% → >25%
- ▶ **Ulikheten i andel som går hele reiser til fots i befolkningen skal bli mindre**
Særlig yrkesaktive menn, barneforeldre, og personer med høy inntekt

Innsatsområder

Innsatsområder

A red circle with a thin white border, containing the text 'Utforming av fysiske omgivelser' in white.

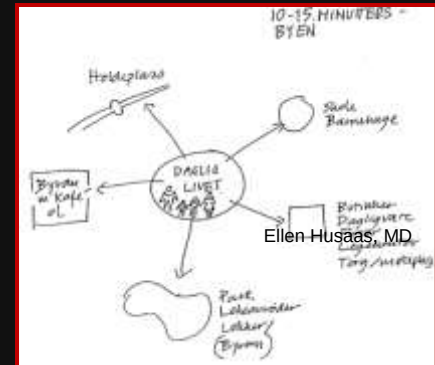
Utforming av fysiske omgivelser

- ▶ **Utvikle by- og tettstedstrukturene mer tilrettelagt for gåing.**
- ▶ **Utvikle sammenhengende og finmasket gangnett med vekt på framkommelighet og universell utforming**
- ▶ **Utvikle attraktive omgivelser med utgangspunkt i gåendes forutsetninger og behov.**

Arealplanlegging

Mennesket som utgangspunkt

- ❖ En kilometer gangavstand
- ❖ Ca 5-10 minutter å gå

Bilen dominerer

Konsentrert byutvikling

Fortetting i knutepunkter

Fortetting med kvalitet

Boliger

Arbeidsplasser

Funksjonsblanding

Kjøpesentre

Attraktive omgivelser

Gode byrom og uteområder hvor det er attraktivt å gå

Individuelle forskjeller

Mennesker

Liten skala

Sosial kontroll

Byliv

Se, føle og oppleve

Bygninger

Parker og naturområder

Biltrafikk

Sammenhengende nett av gangforbindelser

Hele reisekjeder

Direkte og logisk

Gatebruksplaner

Planlegging

Hovedruter

Hovedgangnett

Adkomstruter

Øvrig gangforbindelser

Informasjon

Snarveger

Detaljene

Universell utforming

Hovedløsningen skal kunne brukes av flest mulig gjennom hele året

Sammenhengende standart

Bredde

Underlag

Stigning

Kontraster

Trapper

Ledelinjer

Belysning

Steder å hvile

Foto: Østengen og Bergo

A large red circle with a thin white border is located in the top-left corner of the slide.

Samspillet i trafikken

- ▶ **Prioritere fotgjengere høyere i trafikken ved utforming av trafikkanlegg**
- ▶ **Bedre interaksjonen mellom trafikantgrupper med høyere prioritering av fotgjengere**

Unngå konflikter

God samhandling og kommunikasjon

Fysisk utforming

Trafikkregler

Oppmerking
Skilt

Normer

Sambruk
Separering

Ulykker

Kryssing av veg

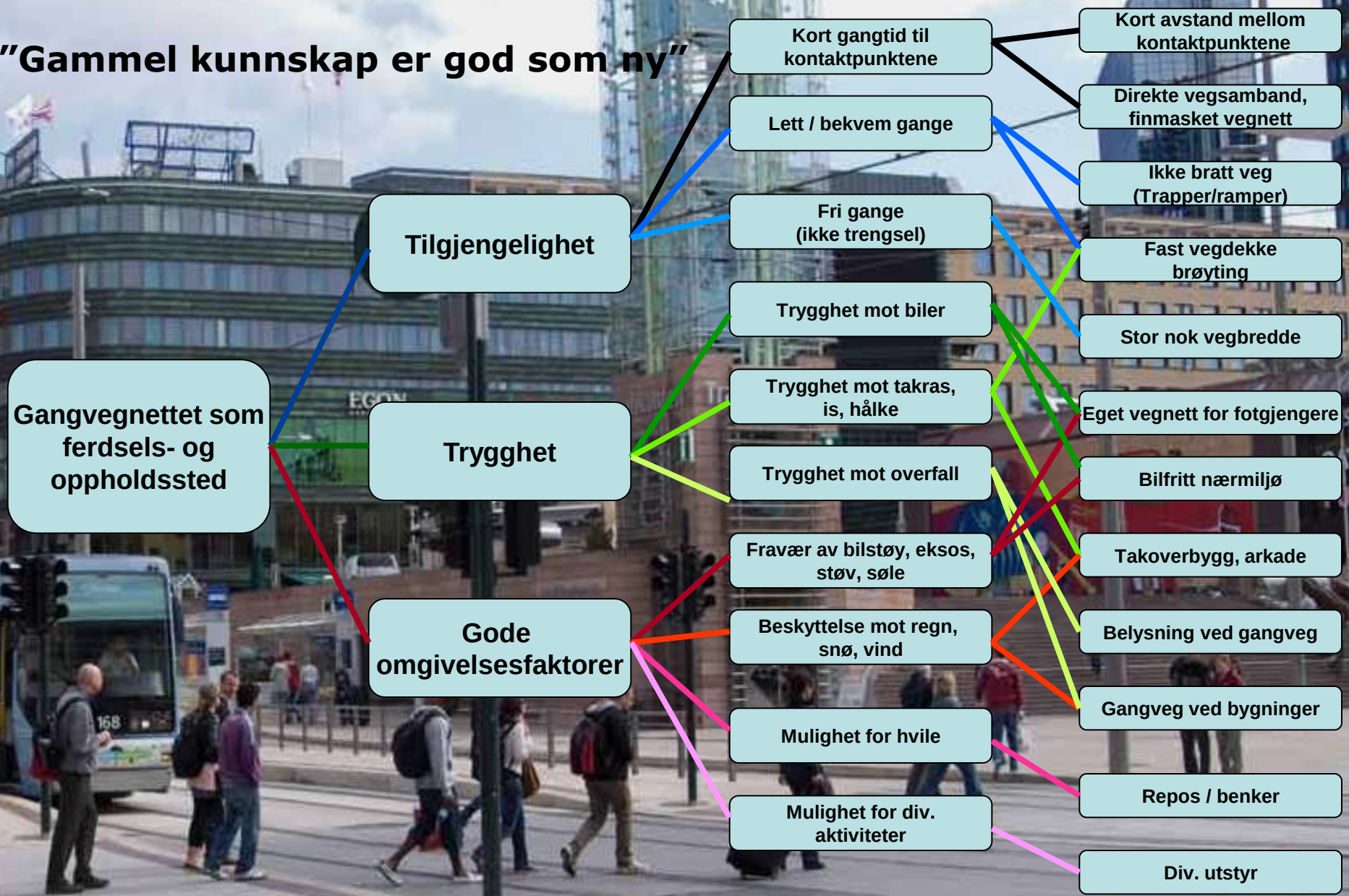
Fart

Trafikk mengde

Strøksgater

"Gammel kunnskap er god som ny"

Funksjon

Generelle mål

Konkrete (operasjonelle) mål

Fysiske tiltak

(Kilde: Nistov og Farner 1973)

Lokale gåstrategier

A photograph of a busy outdoor market street. In the foreground, a man in a blue polo shirt and light-colored trousers is walking away from the camera. To his right, a woman in a black top and a patterned skirt is also walking away. Further down the street, many other people are walking in both directions. On the left side of the street, there are market stalls with white umbrellas and various goods, including flowers. The background shows buildings and trees. The overall atmosphere is lively and bustling.

GÅ FOR LIVET

LIVSKVALITET

LIVVIDDEN

FOLKELIV

LIVSLENGDE

LIVSGLEDE

GATELIV

JORDAS LIV

LIV OG RØRE

NÆRINGSLIV